

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΚΑΛΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΡΩΝ

Ταχ. δ/ση: Λεωφ. Βασ. Αμαλίας 12-14
105 57 ΑΘΗΝΑ

Πληροφορίες: Παναγοπούλου Ειρ.

Τηλ.: 210 3736 116

email: panagopoulou_e@mintour.gr

Αθήνα, 29/07/2024

Α. Π. : 14041

ΠΡΟΣ:

Σύνδεσμο Τουριστικών Επιχειρήσεων
Ενοικιάσεως Αυτοκινήτων Ελλάδος
ΣΤΕΕΑΕ

steea@steea.gr

Υπόψη κας Βιδάλη

**ΘΕΜΑ: «ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡ. Η2
ΤΟΥ Ν.4093/2012»**

ΣΧΕΤ.: Το με Α.Π. 13071/ 11-07-2024 έγγραφό σας

Σε συνέχεια του ανωτέρω σχετικού εγγράφου, με το οποίο ζητάτε να διευκρινιστεί η δυνατότητα ή μη εκμίσθωσης οχήματος ΙΧ με οδηγό (δηλαδή εκμίσθωση οχήματος μαζί με τον οδηγό του) από επιχείρηση ενοικιάσεως αυτοκινήτων (επιχείρηση Β) σε τουριστικό γραφείο (επιχείρηση Α), με σκοπό την παροχή μεταφοράς τουριστών της επιχείρησης Α, στο πλαίσιο είτε της περ. 1 είτε της περ. 5Α της της υποπαραγράφου Η.2 του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012), σας γνωρίζουμε τα εξής:

Α. Σύμφωνα με την περ. 1 της υποπερ. Η.2 του ν.4093/2012 επιτρέπεται μεταξύ άλλων στα τουριστικά γραφεία και στα γραφεία ενοικιάσεως αυτοκινήτων, η ολική εκμίσθωση με οδηγό μέσω προκρατήσεως με αντίστοιχη σύμβαση ελάχιστης διάρκειας τριών (3) ωρών, Επιβατηγών Ιδιωτικής Χρήσης (Ε.Ι.Χ.) αυτοκινήτων απαγορευομένης της μεταφοράς επιβατών με κόμιστρο με τα αυτοκίνητα αυτά.

Στη συνέχεια στην παρ. 4 ορίζεται ότι «*με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Τουρισμού ορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις σύστασης και λειτουργίας των επιχειρήσεων της περίπτωσης 1 ως προς την άσκηση της δραστηριότητας αυτής, τα προσόντα των οδηγών, το ελάχιστο μίσθωμα, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.*» Κατ' εξουσιοδότηση της ανωτέρω παραγράφου εκδόθηκε η υπ' αριθ. 15732/2012 κυα (Β 3053), στην οποία ορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις εκμίσθωσης επιβατηγών ιδιωτικής χρήσης αυτοκινήτων με οδηγό από τις ως άνω επιχειρήσεις. Συγκεκριμένα στην παρ. 5 του άρθρου μόνου της ανωτέρω κυα ορίζεται ότι «5. *Οι επιχειρήσεις τουριστικών γραφείων και οι επιχειρήσεις ενοικιάσεως αυτοκινήτων δύνανται να εκμισθώνουν επιβατηγά ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητα με οδηγό κατά τις διατάξεις της παρούσας, εφόσον υποβάλουν στην οικεία Π.Υ.Τ. α..., β..., [...]. Εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή του συνόλου των ανωτέρω δικαιολογητικών, η οικεία Π.Υ.Τ. του Ε.Ο.Τ. χορηγεί στις επιχειρήσεις τουριστικών γραφείων και ενοικιάσεως αυτοκινήτων βεβαίωση συνδρομής των νόμιμων*

προϋποθέσεων για την άσκηση της δραστηριότητας της παρ. 1 της υποπαρ. Η2 του άρθρου πρώτου του Ν. 4093/2012 (ΦΕΚ 222/ 12- 11-2012/Α) σύμφωνα με το υπόδειγμα 2 που προσαρτάται και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της απόφασης αυτής.»

Β. Στη συνέχεια, στην παρ. 1 του άρθρου 105 του ν. 4199/2013 (Α' 216), όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 33 του ν. 4313/2014 (Α' 61), ορίζεται ότι: «α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Τουρισμού και με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 1903/1990 (Α' 142), όπως ισχύει, καθορίζονται τα διακριτικά γνωρίσματα και λοιπά αποδεικτικά στοιχεία που φέρουν τα εκμισθωμένα επιβατηγά ιδιωτικής χρήσης (Ε.Ι.Χ.) αυτοκίνητα με οδηγό προκειμένου να πραγματοποιούνται οι μεταφορές της περίπτωσης 1 της υποπαραγράφου Η.2 της παραγράφου Η του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222) όπως ισχύει, [...]». Κατ' εξουσιοδότηση της ανωτέρω παραγράφου εκδόθηκε η με αριθμό Α 50427/2440/14-9-2018 ΚΥΑ (Β' 4535) στην οποία ορίζονται τα διακριτικά γνωρίσματα που υποχρεούται να φέρουν τα εκμισθωμένα Επιβατηγά Ιδιωτικής Χρήσης (Ε.Ι.Χ.) αυτοκίνητα με οδηγό της περίπτωσης 1 της υποπαραγράφου Η.2. του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 καθώς και το περιεχόμενο της σύμβασης προκειμένου οι ως άνω επιχειρήσεις να μπορούν να εκμισθώνουν τα οχήματά τους, με οδηγό, ολικώς μέσω προκρατήσεως. Συγκεκριμένα:

«[...] 2. Εντός του εκμισθωμένου Ε.Ι.Χ. αυτοκινήτου και για την εκτέλεση του μεταφορικού έργου της ανωτέρω παραγράφου, ο οδηγός πρέπει να φέρει αντίγραφο της έγγραφης σύμβασης που η επιχείρηση συνάπτει με τον μισθωτή και στην οποία περιλαμβάνονται υποχρεωτικώς:

i. Τα στοιχεία του εκμισθωτή.

ii. Πλήρη στοιχεία της ταυτότητας ή του διαβατηρίου του μισθωτή.

iii Πλήρη στοιχεία της ταυτότητας ή του διαβατηρίου καθώς και ο αριθμός άδειας οδήγησης του οδηγού

iv. Το τίμημα της μίσθωσης

v. Ο αριθμός κυκλοφορίας και η μάρκα-τύπος του εκμισθωμένου Ε.Ι.Χ. αυτοκινήτου

vi. Η ημερομηνία και η ώρα κατάρτισής της

vii. Η ημερομηνία, η ώρα έναρξης, η ώρα λήξης και η διάρκεια της μίσθωσης

viii. Το σημείο έναρξης της μίσθωσης του οχήματος

ix. Το σημείο επιβίβασης του μισθωτή

3. α. Καθ όλη την διάρκεια ισχύος της σύμβασης απαγορεύεται η εκμίσθωση του οχήματος σε άλλο μισθωτή.»

Γ. Εν συνεχεία, σύμφωνα με το άρθρο 18 του ν. 4530/2018 (Α' 59) «Στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών τηρείται ψηφιακό Μητρώο Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων και Επιβατικών Ιδιωτικής Χρήσης (Ε.Ι.Χ.) οχημάτων με οδηγό, στο οποίο καταχωρούνται και τηρούνται όλα τα στοιχεία των Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων και των Επιβατικών Ιδιωτικής Χρήσης (Ε.Ι.Χ.) οχημάτων με οδηγό και των οδηγών τους [...] των σχετικών συμβάσεων και των στοιχείων κυκλοφορίας ενός εκάστου των συμβεβλημένων οχημάτων με τους ως άνω φορείς ηλεκτρονικής διαμεσολάβησης [...]».

Στην παρ. 1 του άρθρου 20 ορίζεται ότι: «Η σύμβαση ενοικίασης, σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου Η.2 της παρ. Η του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 και των κατ' εξουσιοδότησή της κανονιστικών πράξεων, Επιβατικών Ιδιωτικής Χρήσης (Ε.Ι.Χ.) οχημάτων με οδηγό, και για οποιοδήποτε Ε.Ι.Χ. με οδηγό, περιλαμβάνει με ποινή ακυρότητας τα στοιχεία του εκμισθωτή, του μισθωτή, του οδηγού, της ημερομηνίας και της ώρας

κατάρτισής της, της ημερομηνίας και της ώρας έναρξης και λήξης της, του τιμήματος της μίσθωσης. [...] » ενώ στο άρθρο 21 ορίζεται ότι: « Ως σημείο έναρξης της μίσθωσης Ε.Ι.Χ. οχήματος με οδηγό ορίζεται η έδρα ή το υποκατάστημα ή νομίμως δηλωμένος χώρος στάθμευσης της επιχείρησης που εκμισθώνει το όχημα. Σε περίπτωση παράβασης της παραπάνω διάταξης επιβάλλονται οι κυρώσεις της παραγράφου 2 του παραπάνω άρθρου.».

Δ. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι προκειμένου να ασκηθεί νόμιμα από την επιχείρηση Β η δραστηριότητα της περ. 1 της υποπαρ. Η2 του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012, θα πρέπει να έχει προηγηθεί η έκδοση βεβαίωσης συνδρομής νομίμων προϋποθέσεων (ΒΣΝΠ) για την άσκηση της δραστηριότητας της περ. 1 της υποπαρ. Η2 του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012. Με βάσει την ανωτέρω ΒΣΝΠ, η οποία συνιστά ατομική διοικητική πράξη και παράγει έννομα αποτελέσματα (υποχρεώσεις και δικαιώματα) αποκλειστικά στον αποδέκτη της πράξης αυτής, η επιχείρηση Β (ενοικιάσεως αυτοκινήτων) δύναται και πάντα σύμφωνα με τους όρους που θέτει η ως άνω νομοθεσία (ανάρτηση της σύμβασης στο ψηφιακό μητρώο του ν.4530/2018, αντίγραφο υπογεγραμμένης σύμβασης εντός του οχήματος με τα στοιχεία του μισθωτή, απαγόρευση εκμίσθωσης του οχήματος σε άλλο μισθωτή καθ' όλη την διάρκεια ισχύος της σύμβασης, συγκεκριμένο σημείο έναρξης της μίσθωσης Ε.Ι.Χ. οχήματος με οδηγό την έδρα ή το υποκατάστημα ή νομίμως δηλωμένος χώρος στάθμευσης, ελάχιστος χρόνος μίσθωσης κ.α.), να συνάπτει συμβάσεις μεταφοράς προσώπων πελατών τους. Σε αντίθετη περίπτωση, ήτοι στην περίπτωση εκμίσθωσης οχήματος ΕΙΧ μαζί με τον οδηγό από την επιχείρηση Β σε επιχείρηση Α (τουριστικό γραφείο), η οποία δεν διαθέτει την αντίστοιχη ΒΣΝΠ και επιθυμεί να εκτελέσει τη δραστηριότητα της περ. 1 της υποπαρ. Η2 του άρθρου πρώτου του Ν. 4093/2012, συνιστά καταστρατήγηση όλων των ανωτέρω διατάξεων.

Ε. Στην περίπτωση 5Α της υποπαρ. Η2 του άρθρου πρώτου του Ν. 4093/2012, ορίζεται ότι : «Επιτρέπεται η μεταφορά χωρίς κόμιστρο πελατών τουριστικών γραφείων με επιβατηγά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης με οδηγό, που είτε ανήκουν στα τουριστικά γραφεία είτε χρησιμοποιούνται από αυτά δυνάμει σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης ή συμβάσεων βραχυχρόνιας ή μακροχρόνιας μίσθωσης. Η μεταφορά του προηγούμενου εδαφίου διέπεται από τις διατάξεις του π.δ. 7/2018 (Α' 12) και πραγματοποιείται σύμφωνα με το τυπικά προκαθορισμένο, οργανωμένο και προπληρωμένο πρόγραμμα του ταξιδιού των πελατών τουριστικών γραφείων, διάρκειας τουλάχιστον είκοσι τεσσάρων (24) ωρών, όπως αυτό αποτυπώνεται στις διατακτικές ταξιδιού/μεταφοράς (voucher) που εκδίδονται από το τουριστικό γραφείο.

Για τη μεταφορά της παρούσας διάταξης απαιτείται:

α...β...γ...αα...

ββ. η άδεια κυκλοφορίας του οχήματος και επιπλέον, σε περίπτωση που το όχημα δεν ανήκει στην κυριότητα του τουριστικού γραφείου, αντίγραφο της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης ή της σύμβασης βραχυχρόνιας ή μακροχρόνιας μίσθωσης, συνοδευόμενο από εξουσιοδότηση του τουριστικού γραφείου προς τον οδηγό του αυτοκινήτου ότι είναι ο νόμιμος χρήστης του,

γγ...

δδ. η σύμβαση εργασίας ή παροχής υπηρεσιών του οδηγού με την επιχείρηση, αν ο οδηγός του οχήματος είναι άλλος από τον ιδιοκτήτη ή τον νόμιμο εκπρόσωπο του τουριστικού γραφείου και

ΕΕ...»

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι ο νομοθέτης αφενός, δεν έθεσε ως προϋπόθεση άσκησης της ανωτέρω δραστηριότητας την προηγούμενη έκδοση ΒΣΝΠ (όπως συμβαίνει για την άσκηση της δραστηριότητας της περ.1) και αφετέρου, διαφύλαξε την ανωτέρω δραστηριότητα να πραγματοποιείται μόνο από τα τουριστικά γραφεία στο πλαίσιο του π.δ. 7/2018 (Α' 12) και σύμφωνα με το τυπικά προκαθορισμένο, οργανωμένο και προπληρωμένο πρόγραμμα του ταξιδιού. Ταυτόχρονα έθεσε μια σειρά από δικαιολογητικά τα οποία πρέπει να είναι διαθέσιμα προς κάθε έλεγχο προκειμένου να αποδεικνύονται μεταξύ άλλων τόσο η έννομη σχέση του τουριστικού γραφείου με το όχημα (σε περίπτωση που αυτό δεν είναι ιδιόκτητο) που χρησιμοποιείται για την μεταφορά της περ 5Α της υποπαρ. Η2 του άρθρου πρώτου του Ν. 4093/2012, όσο και η σχέση του τουριστικού γραφείου με τον οδηγό του οχήματος, σε περίπτωση που αυτός είναι διαφορετικό πρόσωπο από τον ιδιοκτήτη ή τον νόμιμο εκπρόσωπο του τουριστικού γραφείου.

Τέλος, αναφορικά με το ερώτημά σας για την με Α.Π. Οικ. Α 43545/16-7-2020 εγκύκλιο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών που αφορά τη λειτουργία του ψηφιακού μητρώου, σας γνωρίζουμε ότι η λειτουργία του δεν εμπίπτει στο πεδίο αρμοδιότητας του Υπουργείου μας.

Ακριβές Αντίγραφο

Ευαγγελία Αναγνώστου
Αναπλ. Προϊσταμένη Τμήματος
Γραμματείας & Ενημέρωσης του
Πολίτη

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΠΑΡΘΕΝΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Προϊσταμένης Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών
- Διεύθυνση Ποιοτικών Προτύπων / Γραμματεία
- Διεύθυνση Νομοθετικού Συντονισμού και Καλής Νομοθέτησης / Γραμματεία
- Τμήμα Νομοθετικών Ρυθμίσεων και Μέτρων